

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. spalio 19 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Direktyva 92/43/EEB – Natūralių buveinių ir laukinės faunos ir floros apsauga – Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/72 – Atlantinio biogeografinio regiono Bendrijos svarbos teritorijų sąrašas – Teritorijos sumažinimas – Mokslinė klaida – Galiojimas“

Byloje C-281/16

dėl 2016 m. gegužės 18 d. *Raad van State* (Valstybės Taryba, Nyderlandai) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2016 m. gegužės 20 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Vereniging Hoekschewaards Landschap

prieš

Staatssecretaris van Economische Zaken

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas T. von Danwitz, teisėjai C. Vajda, E. Juhász, K. Jürimäe ir C. Lycourgos (pranešėjas),

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorė W. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. gegužės 11 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Vereniging Hoekschewaards Landschap*, atstovaujamos *advocaten* A. Jonkhoff ir W. Zwier,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos K. Bulterman, B. Koopman ir C. S. Schillemans,
- Europos Komisijos, atstovaujamos E. Manhaeve ir C. Hermes,

susipažinęs su 2017 m. birželio 15 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

* Proceso kalba: nyderlandų.

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2014 m. gruodžio 3 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/72, kuriuo patvirtinamas aštuntasis atnaujintas atlantinio biogeografinio regiono Bendrijos svarbos teritorijų sąrašas (OL L 18, 2015, p. 385), galiojimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Vereniging Hoekschewaards Landschap* ir *Staatssecretaris van Economische Zaken* (ekonomikos reikalų valstybės sekretorius; toliau – valstybės sekretorius) ginčą dėl sprendimo sumažinti specialią saugomą teritoriją (toliau – SST) teisėtumo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 92/43/EEB

3. 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992, p. 7; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 102), iš dalies pakeistos 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos direktyva 2006/105/EB (OL L 363, 2006, p. 368) (toliau – Buveinių direktyva), 1 straipsnyje nustatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) *apsauga* reiškia visumą priemonių, reikalingų palaikyti ar atstatyti natūralias buveines ir laukinių faunos ir floros rūšių populiacijas iki palankios būklės, kaip apibrėžta e ir i punktuose;

<...>

- e) *natūralios buveinės apsaugos būklė* reiškia poveikių natūralioms buveinėms ir joms tipiškomis rūšims visumą, kuri gali turėti ilgalaikį poveikį jų natūraliam paplitimui, struktūrai ir funkcijoms bei joms tipiškų rūšių ilgalaikiam išlikimui 2 straipsnyje nurodytoje teritorijoje.

Natūralios buveinės apsaugos būklė laikoma „palankia“, kai:

- jos natūralus paplitimo arealas ir jos padengiami plotai tame areale yra stabilūs arba didėja, ir
- egzistuoja ir tikėtina, kad ateityje neišnyks jos ilgalaikiam palaikymui būtina specifinė struktūra ir funkcijos,
- jai tipiškų rūšių apsaugos būklė yra gera pagal i punkte pateiktą apibrėžimą;

<...>

- i) *rūšies apsaugos būklė* reiškia atitinkamą rūšių veikiančių poveikių visumą, kuri gali turėti ilgalaikį poveikį jos populiacijos paplitimui ir gausumui 2 straipsnyje nurodytoje teritorijoje;

Rūšies apsaugos būklė laikoma „palankia“, kai:

- atitinkamos rūšies populiacijos pokyčių duomenys rodo, kad ji pati pajėgi ilgą laiką išlikti kaip gyvybingas jos natūraliosios buveinės komponentas, ir
- rūšies natūralaus paplitimo arealas nemažėja ir nėra tikėtina, kad bus sumažintas ateityje,

- yra ir tikriausiai bus pakankamai didelė buveinė, kurioje jos populiacija galės išlikti ilgą laiką;

<...>

- k) Bendrijos svarbos teritorija reiškia teritoriją, kuri biogeografiniame regione ar regionuose, kuriems ji priklauso, yra svarbi tuo, kad padeda išlaikyti ar atstatyti I priede nurodyto natūralių buveinių tipo ar į II priedą įrašytos rūšies palankią apsaugos būklę, bei taip pat gali būti svarbi 3 straipsnyje nurodyto *Natura 2000* tinklo vientisumui ir (arba) yra svarbi palaikant biologinę įvairovę atitinkamame biogeografiniame regione ar regionuose.

<...>

- l) [SST] – tai Bendrijos svarbos teritorija, kurią valstybės narės įsteigė įstatymu, administraciniu aktu ir (arba) sutartimi ir kurioje yra taikomos būtinos apsaugos priemonės, skirtos palaikyti ar atstatyti natūralių buveinių ir (ar) rūšių, kurioms teritorija yra įsteigta, palankią apsaugos būklę bei populiacijas;

<...>“

- 4 Buveinių direktyvos 2 straipsnyje nurodoma:

„1. Šios direktyvos tikslas – padėti užtikrinti biologinę įvairovę, apsaugant natūralias buveines ir laukinę fauną bei florą europinėje valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis, teritorijoje.

2. Priemonės, kurių imamasi pagal šią direktyvą, turi palaikyti ar atstatyti palankią Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros rūšių apsaugos būklę.

3. Taikant priemones pagal šią direktyvą, atsižvelgiama į ekonominius, socialinius ir kultūrinius reikalavimus bei regionines ir vietines charakteristikas.“

- 5 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta:

„*Natura 2000* pavadinimu kuriamas vieningas specialių saugomų teritorijų Europos ekologinis tinklas. Šis tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra į I priedą įrašyti natūralių buveinių tipai ir į II priedą įrašytų rūšių buveinės, sudaro galimybę palaikyti, o kur reikia, ir atstatyti iki palankios apsaugos būklės natūralių buveinių tipus ir rūšių buveines jų natūraliame paplitimo areale.“

- 6 Šios direktyvos 4 straipsnyje numatyta:

„1. Remdamasi III priede (1 etapas) išdėstytais kriterijais ir atitinkama mokslinė informacija, kiekviena valstybė narė siūlo teritorijų sąrašą, nurodydama, kurie jos teritorijoje vietiniai I priedo natūralių buveinių tipai ir kurios II priedo rūšys aptinkamos tose teritorijose. <...> Prireikus valstybės narės siūlo pakoreguoti sąrašą atsižvelgiant į 11 straipsnyje nurodytų stebėjimų rezultatus.

<...>

2. Remdamasi III priede (2 etapas) nustatytais kriterijais, kiekvienam iš 1 straipsnio c punkto iii papunktyje nurodytų biogeografinių regionų ir visai 2 straipsnio 1 dalyje nurodytai teritorijai Komisija, susitarusi su kiekviena valstybe nare pagal jų pateiktus sąrašus sudaro Bendrijos svarbos teritorijų sąrašo projektą, paremtą valstybių narių sąrašais, nurodančiais tas teritorijas, kuriose yra vienas ar daugiau natūralių buveinių tipų ar prioritetinių rūšių.

<...>

Atrinktų Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą, nurodant teritorijas, kuriose yra vienas ar daugiau prioritetinių natūralių buveinių tipų ar prioritetinių rūšių, Komisija tvirtina 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

<...>

4. Jei, laikantis 2 dalyje nustatytos tvarkos, yra patvirtinama Bendrijos svarbos teritorija, atitinkama valstybė narė turi kaip galima greičiau, bet ne vėliau kaip per šešerius metus toje teritorijoje įsteigia [SST], nustatydamą prioritetus, atsižvelgdama į teritorijos svarbą palaikant ar atstatant I priede išvardytų natūralių buveinių tipų arba II priede išvardytų rūšių palankią apsaugos būklę bei užtikrinant *Natura 2000* tinklo vientisumą, taip pat atsižvelgdama į toms vietovėms gresiantį degradavimą ar sunaikinimą.

<...>“

7 Buveinių direktyvos 9 straipsnis suformuluotas taip:

„Veikdama 21 straipsnyje numatyta tvarka, Komisija periodiškai peržiūri, koks yra *Natura 2000* indėlis siekiant 2 ir 3 straipsniuose numatytų tikslų. Jei, atliekant 11 straipsnyje numatytus stebėjimus, nustatyti natūralūs pokyčiai teikia tam pagrindo, [SST] gali būti nuspręsta panaikinti.“

8 Šios direktyvos 11 straipsnis suformuluotas taip:

„Valstybės narės vykdo 2 straipsnyje nurodytų natūralių buveinių ir rūšių apsaugos būklės stebėjimą, atkreipdamos ypatingą dėmesį į prioritetinius natūralių buveinių tipus ir prioritetines rūšis.“

9 Šios direktyvos III priede nustatomi teritorijų, tinkamų identifikuoti bendrijos svarbos teritorijomis (toliau – BST), atrinkimo ir SST steigimo kriterijai. Kiek tai konkrečiai susiję su 1 etapo kriterijais, juos sudaro „[t]eritorijų santykinės svarbos įvertinimas nacionaliniu lygiu kiekvieno I priede nurodyto natūralios buveinės tipo ir kiekvienos II priede nurodytos rūšies atžvilgiu (įskaitant prioritetinius natūralių buveinių tipus ir prioritetines rūšis)“; šiame priede yra tokia ištrauka:

„A. *Teritorijų vertinimo kriterijai kiekvieno I priede nurodyto natūralių buveinių tipo atžvilgiu:*

- a) natūralių buveinių tipo reprezentatyvumo laipsnis teritorijoje;
- b) natūralių buveinių tipo užimamas teritorijos plotas viso to natūralių buveinių tipo užimamo nacionalinės teritorijos ploto atžvilgiu;
- c) nagrinėjamo natūralių buveinių tipo struktūros ir funkcijų išsaugojimo laipsnis ir atkūrimo galimybės;
- d) teritorijos vertingumo įvertinimas pasauliniu mastu nagrinėjamo natūralių buveinių tipo apsaugos atžvilgiu.

B. *Teritorijos vertinimo kriterijai II priede išvardytų rūšių atžvilgiu:*

- a) rūšies populiacijos dydis ir tankumas teritorijoje visų nacionalinėje teritorijoje esančių populiacijų atžvilgiu;
- b) buveinės savybių, kurios yra svarbios nagrinėjamai rūšiai, išsaugojimo laipsnis ir atkūrimo galimybės;
- c) teritorijoje esančios populiacijos izoliacijos laipsnis natūralaus rūšies paplitimo arealo atžvilgiu;
- d) teritorijos vertingumo įvertinimas pasauliniu mastu atitinkamos rūšies apsaugos atžvilgiu.“

Taikant Buveinių direktyvos 4 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą Komisijos priimti sprendimai

- 10 2004 m. gruodžio 7 d. Sprendimu 2004/813/EB, pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB patvirtinančiu Atlanto biogeografinio regiono Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą (OL L 387, 2004, p. 1), Komisija Nyderlandų Karalystės siūlymu atrinko Haringvlito teritoriją (Nyderlandai) kaip BST, suteikė jai kodą NL 1000015 ir apibrėžė jos plotą – 11 108 hektarų (ha).
- 11 Atliekant septynis atlantinio biogeografinio regiono BST sąrašo atnaujinimus Haringvlito teritorija buvo palikta tame sąrašė ir jos plotas išliko toks pat.
- 12 Vis dėlto Įgyvendinimo sprendimu 2015/72, kuriuo aštuntą kartą atnaujintas šis sąrašas, Komisija paliko Haringvlito teritoriją kaip BST, tik nustatė 10 988 ha plotą.

Nyderlandų teisė

- 13 1998 m. gegužės 25 d. *Natuurbeschermingswet 1998* (1998 m. Gamtos apsaugos įstatymas) 10a straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Siekdamas įgyvendinti <...> [Buveinių] direktyvą, mūsų ministras nurodo teritorijas.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 14 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad Leenheer polderis yra maždaug 110 ha dydžio, jis buvo Haringvlito teritorijos dalis tuo metu, kai Sprendimu 2004/813 buvo įtrauktas į atlantinio biogeografinio regiono BST sąrašą dėl to, kad šiame polderyje buvo galimybė atkurti natūralių buveinių tipus ir rūšis, esančius kitur – BST Haringvlite. Buvo numatyta, kad Leenheer polderiui, kurį sudarė žemės ūkio paskirties žemė ir kuriame tuo metu nebuvo jokių natūralių buveinių tipų ir rūšių, saugomų kitur tame BST, bus taikoma vadinamoji depolderizacijos procedūra: jis bus perdarytas į gamtos zoną, veikiamą potvynių ir atoslūgių, siekiant padidinti jo potencialą.
- 15 2013 m. liepos 4 d. Nyderlandų Karalystė, remdamasi 1998 m. Gamtos apsaugos įstatymo 10a straipsniu, paskelbė Haringvliatą specialia saugoma teritorija, tačiau į ją neįtraukė Leenheer polderio. 2014 m. spalio 1 d. *Raad van State* (Valstybės Taryba, Nyderlandai) panaikino šį sprendimą dėl to, kad Leenheer polderis nebuvo įtrauktas į šią SST. Šis teismas nusprendė: kadangi Leenheer polderis buvo įtrauktas į Komisijos nustatytą BST Haringvliatą nuo tada, kai ji priėmė Sprendimą 2004/813, Nyderlandų Karalystė pagal Buveinių direktyvos 4 straipsnio 4 dalį turėjo įtraukti šį polderį į šią SST.
- 16 2013 m. spalio mėn. Nyderlandų Karalystė pasiūlė Komisijai neįtraukti Leenheer polderio į BST Haringvliatą ir jo dydžiu sumažinti jos plotą.
- 17 2014 m. rugsėjo 10 d. raštu Komisija paprašė šios valstybės narės pateikti papildomų paaiškinimų dėl šio BST Haringvlito ploto sumažinimo projekto.
- 18 2014 m. rugsėjo 30 d. raštu valstybės sekretorius nurodė Komisijai, kad Leenheer polderyje nėra gamtos vertybių ir kad pradinių projektų, kuriais siekta perdaryti šį polderį, buvo atsisakyta dėl to, kad pakanka atkurti Beningerwaard, Tiengemeten ir mažesnių BST Haringvlito polderių drėgnas teritorijas, norint pasiekti BST apsaugos tikslus. Valstybės sekretorius tame rašte pridūrė, kad „depolderizacijos“ projekto buvo atsisakyta dėl politinių, socialinių ir su biudžetu susijusių priežasčių.

- 19 2014 m. spalio 24 d. raštu Komisijos tarnybos atsakė, kad jos sutinka su BST Haringvlito pakeitimo pasiūlymu, atsižvelgdamos, pirma, į Nyderlandų valdžios institucijų teigiamą išvadą dėl kitose šios teritorijos dalyse esančios galimybės atkurti ir, antra, į tai, kad kitose vietose jau buvo įgyvendintas arba numatytas įgyvendinti tam tikras skaičius atkūrimo priemonių. Tame rašte Komisija manė, kad pradinis pasiūlymas įtraukti Leenheer polderį į BST Haringvliatą yra „mokslinė klaida“.
- 20 Įgyvendinimo sprendimu 2015/72 Komisija paliko Haringvlito teritoriją atlantinio biogeografinio regiono BST sąraše, tačiau į šią teritoriją neįtraukė Leenheer polderio.
- 21 2015 m. balandžio 28 d. valstybės sekretorius, remdamasis 1998 m. Gamtos apsaugos įstatymo 10a straipsnio 1 dalimi ir siekdamas įgyvendinti Įgyvendinimo sprendimą 2015/72, BST Haringvliatą paskelbė specialia saugoma teritorija, tik be Leenheer polderio.
- 22 Manydama, kad šis polderis suteikia unikalią galimybę atkurti upės žiočių gamtą, kurios nėra kitur BST Haringvliate, *Vereniging Hoekschewaards Landschap* pateikė ieškinį dėl 2015 m. balandžio 28 d. sprendimo *Raad van State* (Valstybės Taryba).
- 23 *Raad van State* (Valstybės Taryba) pabrėžia, kad valstybės sekretorius jai nurodė, jog mokslinę klaidą sudaro tai, kad tuo metu, kai pasiūlė įrašyti Haringvlito teritoriją į BST sąrašą, ji klaidingai manė, jog Leenheer polderis yra ne tik tinkamas, bet ir būtinas šios teritorijos apsaugos tikslams pasiekti. Šiam teismui kyla klausimas, ar tokiomis aplinkybėmis, jei Nyderlandų Karalystės prašymą pagrindžia pakankamai duomenų, šios teritorijos sumažinimą gali pateisinti toks motyvas.
- 24 Tokiomis aplinkybėmis *Raad van State* (Valstybės Taryba) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:
„Ar galioja <...> Įgyvendinimo sprendimas [2015/72], kiek jame į atlantinio biogeografinio regiono Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą įtraukta Haringvlito teritorija, tačiau neįtrauktas Leenheer polderis?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 25 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės teiraujasi, ar Haringvlito teritorijos ploto sumažinimas Leenheer polderio plotu dėl to, kad iš pradžių į šią teritoriją jis buvo įtrauktas padarius mokslinę klaidą, yra teisėtas.
- 26 Pirmiausia reikia pažymėti, kad ši byla nepatenka į Buveinių direktyvos 9 straipsnio, pagal kurį SST galima panaikinti, „jei, atliekant 11 straipsnyje numatytus stebėjimus, nustatyti natūralūs pokyčiai teikia tam pagrindo“, taikymo sritį, nes Nyderlandų Karalystė tokiais stebėjimais nesirėmė.
- 27 Nors Sprendimu 2004/813 Komisija Nyderlandų Karalystės siūlymu, taikydama Buveinių direktyvos III priede nurodytus kriterijus, Leenheer polderį įtraukė į BST Haringvliatą dėl to, jog jis galėjo padėti atkurti šioje BST esančių natūralių buveinių tipus ir rūšis, ši institucija Įgyvendinimo sprendimu 2015/72 šio polderio neįtraukimą į BST Haringvliatą motyvavo tuo, kad jo pradinis įtraukimas į šią BST buvo mokslinė klaida.
- 28 Taigi, norint atsakyti į Teisingumo Teismui pateiktą prejudicinį klausimą, reikia išnagrinėti, ar Buveinių direktyva leidžia Komisijai atitinkamos valstybės narės siūlymu sumažinti BST plotą tuo atveju, kai pradinis šios teritorijos įtraukimas į BST sąrašą buvo mokslinė klaida, ir ar pagrindinėje byloje svarstomas sumažinimas buvo teisėtai grindžiamas tokia klaida.
- 29 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas dėl 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 103, 1979, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 1 t., p. 98) nusprendė, kad informacijos perdavimo Komisijai klaida nustatant

- specialią saugomą teritoriją gali būti pagrindas, siekiant ištaisyti tą klaidą, sumažinti tokios teritorijos plotą (šiuo klausimu žr. 1999 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Komisija / Prancūzija, C-96/98, EU:C:1999:580, 55 punktą*). Byloje, kurioje buvo priimtas tas sprendimas, Teisingumo Teismas konstatavo, kad administracinė klaida nurodant plotą gali būti ištaisyta koreguojant atitinkamą saugomą teritoriją.
- 30 Be to, kadangi Buveinių direktyvoje nėra specialių nuostatų, manytina, kad valstybių narių Komisijai pagal šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalį siūlomo BST sąrašo koregavimas gali apimti teritorijos ploto sumažinimą, kuris turi būti atliekamas pagal tą pačią procedūrą kaip ir šios teritorijos įtraukimas į sąrašą (pagal analogiją žr. 2014 m. balandžio 3 d. Sprendimo *Cascina Tre Pini, C-301/12, EU:C:2014:214, 26 punktą*).
- 31 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad rengdama tokį BST sąrašo projektą, kuris galėtų padėti sukurti vientisą SST Europos ekologinį tinklą, Komisija turi turėti išsamų sąrašą tų teritorijų, kurios nacionaliniu lygmeniu turi didelę ekologinę reikšmę, atsižvelgiant į Buveinių direktyvos siekį išsaugoti natūralias buveines ir laukinę fauną ir florą (2000 m. lapkričio 7 d. Sprendimo *First Corporate Shipping, C-371/98, EU:C:2000:600, 22 punktas*).
- 32 Tik taip įmanoma pasiekti Buveinių direktyvos 3 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatytą tikslą palaikyti arba atkurti iki palankios apsaugos būklės šių natūralių buveinių tipus ir rūšių buveines jų natūraliame paplitimo areale, kuris gali apimti vienos ar kelių Europos Sąjungos valstybių narių teritorijas. Iš šios direktyvos 1 straipsnio e ir i punktų, siejamų su jos 2 straipsnio 1 dalimi, matyti, kad vertinant gerą natūralios buveinės arba rūšies apsaugos būklę reikia atsižvelgti į visą valstybių narių sudaromą Sąjungos teritoriją, kurioje taikoma Sutartis (2000 m. lapkričio 7 d. Sprendimo *First Corporate Shipping, C-371/98, EU:C:2000:600, 23 punktas*).
- 33 Pagal Buveinių direktyvos 4 straipsnio 1 dalį kiekviena valstybė narė, remdamasi šios direktyvos III priede išdėstytais kriterijais ir atitinkama mokslinė informacija, pasiūlo teritoriją. Atsižvelgiant į tai ir į šio sprendimo 29 punkte nurodytą jurisprudenciją, darytina išvada, kad remiantis mokslo duomenimis įrodžius, jog atitinkamoje mokslinėje informacijoje yra klaida, tam tikrais atvejais tai gali būti pagrindas sumažinti BST plotą.
- 34 Tokį aiškinimą pagrindžia ir Teisingumo Teismo praktika, pagal kurią nėra prasmės nepagrįstai eikvoti išteklių teritorijai, kuri pasirodo nebenaudinga siekiant užtikrinti natūralių buveinių ir rūšių apsaugą (šiuo klausimu žr. 2014 m. balandžio 3 d. Sprendimo *Cascina Tre Pini, C-301/12, EU:C:2014:214, 28 punktą*).
- 35 Vis dėlto, nors valstybės narės, pateikdamos pagal Buveinių direktyvos 4 straipsnio 1 dalį teritorijų, tinkamų identifikuoti kaip BST, sąrašą, turi tam tikrą diskreciją (2014 m. balandžio 3 d. Sprendimo *Cascina Tre Pini, C-301/12, EU:C:2014:214, 27 punktas*), jos negali turėti tokios pačios diskrecijos tada, kai siūlo Komisijai sumažinti BST plotą.
- 36 Kaip savo išvados 28 punkte pažymėjo generalinė advokatė, kadangi teritorijos įrašymas į sąrašą leidžia preziumuoti, kad visa ta teritorija turi reikšmės Buveinių direktyva nustatytam natūralių buveinių ir laukinės faunos ir floros apsaugos tikslui, valstybės narės siūlymas sumažinti sąrašė esančios teritorijos plotą turi būti grindžiamas įrodymu, kad atitinkami plotai neturi didelės reikšmės siekiant šio tikslo nacionaliniu lygmeniu. Be to, Komisija siūlymą gali priimti ir įgyvendinti tik tuomet, kai padaro išvadą, jog šie plotai nereikalingi ir visos Sąjungos lygmeniu.
- 37 Iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad Nyderlandų valdžios institucijos Komisijai pateiktą prašymą neįtraukti Leenheer polderio į BST Haringvlietą motyvavo ne tuo, kad klaida buvo padaryta teikiant pasiūlymą pagal Buveinių direktyvos 4 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą, kiek tai susiję su šio polderio ekologine verte ir jo galėjimu prisidėti prie šios direktyvos tikslų, nurodytų jos 2 ir 3 straipsniuose, pasiekimo, bet tuo, kad 2011 m. buvo priimtas nacionalinės gamtos apsaugos

politikos peržiūrėjimo sprendimas. Konkrečiai kalbant, Nyderlandų valdžios institucijos niekada neteigė, kad išnyko šio polderio potencialas atkurti natūralių buveinių tipus ir atitinkamas rūšis, perdarant šią žemės ūkio teritoriją į gamtos teritoriją, veikiamą potvynių ir atoslūgių. Be to, 2014 m. rugsėjo 30 d. Komisijai adresuotame rašte šios valdžios institucijos pažymėjo, kad plano puoselėti šiame polderyje gamtos vertybes buvo atsisakyta dėl politinių, socialinių ir su biudžetu susijusių priežasčių, atsižvelgiant į tai, kad pasikeitimų, kurie iš dalies įvyko kitose Haringvlito teritorijos dalyse, pakanka tam, kad būtų pasiekti šios teritorijos tikslai.

- 38 Šiuo klausimu Nyderlandų vyriausybė per posėdį patvirtino, kad Nyderlandų Karalystė neteigė, jog pateikiant Komisijai pasiūlymą sumažinti BST Haringvlito plotą buvo padaryta „mokslinė klaida“.
- 39 Be to, Komisija savo ruožtu nepateikė Teisingumo Teismui jokios patikimos mokslinės informacijos, galinčios įrodyti, kad pradiniam pasiūlyme buvo padaryta tokia klaida.
- 40 Taigi Įgyvendinimo sprendimu 2015/72 patvirtindama aštuntąjį atnaujintą atlantinio biogeografinio regiono BST sąrašą ir įrašydama į jį Haringvlito teritoriją, bet neįtraukdama Leenheer polderio Komisija negalėjo teisėtai remtis tuo, kad anksčiau buvo padaryta mokslinė klaida.
- 41 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, konstatuotina, kad Įgyvendinimo sprendimas 2015/72 negalioja, kiek juo į atlantinio biogeografinio regiono Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą įtraukta Haringvlito teritorija, tačiau neįtrauktas Leenheer polderis.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 42 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiai nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

2014 m. gruodžio 3 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/72, kuriuo patvirtinamas aštuntą kartą atnaujintas atlantinio biogeografinio regiono Bendrijos svarbos teritorijų sąrašas, negalioja, kiek juo į šį sąrašą įtraukta Haringvlito teritorija (NL 1000015), tačiau neįtrauktas Leenheer polderis.

Parašai.